

«Μεταμόρφωση» Από Το «Σημείο Μηδέν»

25/05/2012

Συνεχίζοντας μια σοβαρή πορεία θεματολογικού και αισθητικού προβληματισμού, ασκούμενου με θεατροποιήσεις λογοτεχνικών έργων διαχρονικής αξίας, ο θίασος «Σημείο Μηδέν» (μετά τους «Δίκαιους» του Καμύ), στέγασε (στο Ίδρυμα «Μιχάλης Κακογιάννης»), ένα επίσης αξιόλογο εγχείρημα σκηνικής μεταφοράς της «Μεταμόρφωσης» του Κάφκα. Ένα σπουδαίο, εξπρεσιονιστικής αλληγορίας, διήγημα του γερμανόφωνου Τσέχου συγγραφέα, του οποίου ο αυτοβιογραφικός – αυτοψυχογραφικός «πυρήνας» εμπεριέχει και εκφράζει την υπαρξιακή αγωνία, τον ψυχοδιανοητικό «εφιάλτη» κάθε ανθρώπου ανίσχυρου, καταπιεσμένου, εκμεταλλεμένου, αλλοτριωμένου, απομονωμένου, εξαιτίας των δομών, αξιών και κανόνων της σύγχρονης κοινωνίας (οικογένειας, εργασίας, κοινωνικού περιβάλλοντος). Η απέχθεια, ο φόβος, το αίσθημα ενοχής και αδυναμίας του Κάφκα, λόγω του εγωτικού, δεσποτικού, απαιτητικού πατέρα του, της εξαντλητικής εργασίας του (δούλευε σε ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία, σπουδάζοντας παράλληλα Νομικά), η ευαίσθητη υγεία του (καιροφυλακτούσε η φυματίωση), η απέχθειά του για την καταπιεστική, γραφειοκρατική, παράλογη κοινωνία, η υπαρξιακή ανασφάλεια, η μοναχικότητα και το στερημένο δικαίωμά του να είναι ο εαυτός του, «τροφοδότησαν» το σύνολο, σχεδόν, του έργου του και εντονότατα τη «Μεταμόρφωση» (1912). Το κεντρικό πρόσωπο του διηγήματος, ο Γκρέγκορ Σάμσα, μετά από μια κοπιαστική εργασιακή ημέρα και μια νύχτα με ανήσυχα όνειρα, εξαναγκάζεται να ξυπνήσει για να είναι εγκαίρως στη δουλειά του. Ξυπνώντας, όμως, έχει μεταμορφωθεί σε «σκαθάρι», που θα σιχαίνεται ο πατέρας, θα αποφεύγει η μητέρα, θα συμπονά μόνον η αδελφούλα του, θα τρέφεται με βρωμιές και θα πεθάνει απομονωμένος μέσα σε ένα δωμάτιο – κλουβί, όπου τη θέση του θα πάρει ένα ακόμα καταπιεσμένο πλάσμα, η αδελφή του. Εδώ να σημειωθεί ότι το πρωτότυπο μετέφρασαν οι Σάββας Στρούμπος και Δανάη Σπηλιώτη. Η διασκευή (του θιάσου), στρέφοντας όλη την προσοχή της στα τέσσερα κύρια πρόσωπα και στο ψυχογραφικό χαρακτήρα του έργου, με αποτέλεσμα να περιοριστεί το κοινωνιολογικό εύρος και φόντο του,

ώθησε την αναμφίβολα, ενδιαφέρουσα και ατμοσφαιρική, σκηνοθεσία του δημιουργού της ομάδας, Σάββα Στρούμπου, να στραφεί προς μια κινησιολογική ψυχογραφική και λιγότερο χαρακτηριστική ερμηνεία των τεσσάρων προσώπων, βασιζόμενος αλλά και αξιοποιώντας στο έπακρο την εξαιρετική κινησιολογική ευλυγισία του Μιλτιάδη Φιορέντζη (Γκρέγκορ), όπως και την επίσης εκφραστική κινησιολογική και υποκριτική ικανότητα της Ελεάνας Γεωργούλη (Γκρέτε Σάμσα). Γόνιμη η ερμηνευτική συμβολή και των Σάββα Στρούμπου (λιτός αφηγητής), Μαρίας – Όλγας Αθηναίου και Θοδωρή Σκυφτούλη. Καλαίσθητα τα κοστούμια (Γιώργος Κολιός – Rebecca Gutsfelt) και το σκηνικό (Γ. Κολιός), ατμοσφαιρική η συμβολή των φωτισμών (Κώστας Μπεθάνης) και της μουσικής (Λεωνίδα Μαριδάκης). Αξιέπαινο είναι το βιβλίο – πρόγραμμα της παράστασης, με το πρωτότυπο και τη διασκευή (μετάφραση, κείμενα των Σάββα Στούμπου – Δανάης Σπηλιώτη) Φραντς Κάφκα «»Η μεταμόρφωση» και Αναφορά σε μια Ακαδημία» (εκδόσεις «Νεφέλη»).

ΘΥΜΕΛΗ